

Az alsó tagozatos irodalomoktatás egyik kiemelt feladata, hogy a technikai olvasás elsajátíttatása mellett megalapozza a szövegértő olvasást és a szövegekkel való önálló munkát is. A tanórai helyzetben túl egy-egy projekt kidolgozása is megfelelő keretet biztosíthat ennek a tevékenységnek a gyakorlására. A Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának végzős hallgatói Petres Gabriella és N. Tóth Anikó tanárnő vezetésével kortárs gyermekversekből válogatva egy miniprojektet dolgoztak ki, amely során forgószínpadszerűen, dramatisztikus játékokat felhasználva, nagyjából három tanórát felölelve, 20-30 tanuló is aktívan le tudtak kötni a feladataikkal. A diákok nem csak elméletben készítették el a projektjüket, hanem a dramatisztikus játékok napja rendezvényén belül meghívták az ipolysági Pongrácz Lajos Alapiskola színjátszókörét, a Csillagszóró tanulóit, valamint a nagyfödemesi Borsos Mihály Alapiskola negyedikeseit. A miniprojekt megvalósításában 10 tanító szakos és 10 magyar szakos hallgató vett részt. Írásomban a tanító szakos hallgatók évszakos projektjét mutatom be.

A hallgatók öt kis állomást alakítottak ki, amelyeken – egy kezdő- és végállomást betoldva – az egyes évszakok bemutatására került sor gyermekversek segítségével. Ezekben az állomásokon a résztvevők egy, az évszakot jellemző verssel ismerkedtek meg, majd néhány játékos feladatot kellett megoldaniuk az adott szöveggel kapcsolatban. Az állomások egyszerre 4 fős csoportokat foglalkoztattak, és az egyes játékok, feladatok 10-15 percet vettek igénybe (ez az idő változhat korcsoportonként, kisebb gyerekeknél

fűzetbe kötötték, és a játékok végén megnézhatték. Minden szaktanár értékelte a beadott munkákat, amik között még Braille-írással dokumentum is szerepelt.

A rendezvény értékelése a tanulók részéről egy „mosolyka-szomoroka” tablón történő szavazás volt. A jelenlévő tanárok és az egyetemi hallgatók is értékelték a tanulócsoporthoz tartozó munkájukat „sms” szavazással. Minden csoport megadott egy mobilszámot, amelyre szavazni lehetett, a véleménynyilvánítás ideje korlátozott volt, három perc állt rendelkezésre. A tanulók és a résztvevő egyetemi hallgatók egy jelvényt kaptak ajándékba köszönetül a sikeres projektrészvételért.

A projekt összegzéseként elmondható, hogy a testnevelésnek mint készség-tantárgynak vezető tantárgyként való projektbe építése nem könnyű feladat. Mivel a záró rendezvényen a tanulók sportruhában jelentek meg, ezért sok előkészítő munkát igényelt ennek a hosszú folyamatnak a sikeres befejezése.

Az előkészítő munka során sok ismerős adott tanácsot, kaptunk jó öt-

letet a mozgássérültekkel foglalkozó civil szervezetektől, valamint a már jól bevált rendezvények (ANK, PTE) adták a végső forgatókönyv tervét. Az anyagi lehetőségeinket figyelembe véve csak egy „Boccia” készletet tudtunk megvásárolni. Számunkra kellemes meglepetés volt a Baptista Szociális Otthon (Malomvölgy) vezetőinek segítőkészsége, akik az első telefonhívásunkra kölcsönöztek nekünk több kerekesszéket is a kért időpontra. Nagy segítséget jelentett az egyetem részéről a hallgatók jelenléte, akik a játékszabályok ismeretében az állomásokon a feladatok levezetését is vállalták.

A testnevelő tanárokon kívül azonban az évfolyamon tanító minden nevelő részese lett a projekt sikerének. A beadandó anyagok bizonyítják, hogy több tantárgyban is nagyon értékes kutatómunka folyt, és sok információt gyűjtöttek össze a tanulók ebben a témakörben.

A projekt sikeres lebonyolítása is mutatja, hogy csak közösen, a szaktanárok szoros együttműködésével és egymás munkájának segítségével valósulhat meg ilyen típusú tevékenység.

FARSANGI HANGULATTEREMTÉS - GYERMEKVERSEK DRAMATIKUS JÁTÉKOKKAL VALÓ FELDOLGOZÁSA

akár 20-25 perc is lehet). Az egyes játékok nagyobb létszámú csoportok foglalkoztatását is elbíráják, amennyiben nagy terem (a tornaterem a legideálisabb) áll a szervezők rendelkezésére. Az állomások sorrendje nem számított, így bármilyen irányban haladhattak a csapatok. Amennyiben farsangi családi napon szeretnénk bemutatni a projektet – a kezdőállomást követően –, ajánlott a tél állomásával indítani.

AZ ÉVSZAKOS MINIPROJEKT ÁLLOMÁSAI

■ **Kezdő- és végállomás:** Négy, az évszakokra vonatkozó találós kérdéssel indult a kaland. Amennyiben a gyerekek helyesen megválaszolták a kérdéseket, mindenki egy „útlevél” kapott, amelybe az egyes állomásoknál gyűjtettek egy, a feladatok sikeres elvégzését jelképező „pecsétet”. Miután az útlevél betelt, a gyerekek visszatértek a kezdőpontra, és jutalmul egy szimbolikus, gratulációs aranypecséttel köszöntük meg a részvételüket.

■ **Tavaszi:** A tavasz tündérei Zelk Zoltán *Csilíngel a harangvirág* versével dolgoztak, és a virágok birodalmába hívták vendégül a gyerekeket, majd logikai- és memóriajátékokkal szórakoztatták a csoportokat. A foglalkozásvezetők kártyákat készítettek, amiknek az egyik oldala a vershez kapcsolódó memóriajátékként működött, a másik oldalán pedig egy puzzleszerűen összeállt tavaszi kép bontakozott ki. A memóriajáték során párokban versenyeztek egymással a gyerekek, amiből végül ki kellett válogatniuk és meg kellett nevezniük a versben megismert tavaszi virágokat. Miután minden feladatot helyesen elvégeztek, jutalmul egy előre elkészített 3D-s virágot kaptak, amit beragaszthattak az útlevélbe.

■ **Nyári:** A nyári lányok Kovács Barbara *Forró nyár* című versét választották feldolgozásra. A vers felolvasása után egy halom, a nyárhoz kötődő tárgyat mutattak meg a hallgatók, amit a gyerekek 5 másodpercig figyelhettek, majd ezután a hallgatók letakarták a tárgyakat. A gyerekeknek emlékezetből fel kellett sorolni a látottakat, valamint elmondani, hogy melyik volt az a két tárgy, ami a versben is és a látottak közt is szerepelt. Ezután ügyességi játék következett. A forró nyárról szóló vers nyomán a kijelölt területen belül ugrándozni, táncolni kellett úgy, mintha forró homok sütné a talpukat, majd a zene elhallgatása után egy kartonpapucsra kellett ugrani úgy, hogy egyik lába se maradjon senkinek se a „forró homokon”. A papucskok száma minden körben csökkent, így a játék végén nyertest avattak. Megjegyzés: a nagy hangzavar miatt a zene nem volt hallható a teremben, így a hallgatók tapsal jelezték a játék egyes szakaszait, viszont akinek nagy terem áll a rendelkezésére, a vidám hangulatú nyári zenék csak fokozni tudják a jókedvet. A foglalkozás végén az útlevélbe mindenki egy talpnyom körvonalát rajzolta, amit beragasztóztak, majd leszórták zsemlemorzzával.

■ **Az év leggazdagabb időszakát, az őszt** Juhász Magda *Gyümölcsérlelő őszt* című versével varázsolták elő a hallgatók. Minden, mi szem, száznak ingere, megtalálható volt ezen az állomáson. A gyerekek az érzékszerveiket vették igénybe a feladatok megoldásánál. Bekötött szemmel kellett felismerni tapintás, szaglás és ízlelés útján az egyes gyümölcsöket. A különlegesség kedvéért nem csak hazai őszi gyümölcsökkel kínálták az állomás vezetői a gyerekeket, kakukktójásként banánt és

narancsot is csempésztek a finomságok közé. A „pecsétet” a gyerekek itt is saját kezűleg készítették el, papírgalacsinból ragasztottak szőlőt.

■ **A negyedik állomás, a tél** Nyulász Péter *Hó hahó* című versével fogadta a csapatok tagjait. A hallgatók a szánkózás és a hóember-építés okozta örömeiket csalogatták a terembe. Kartonból készítettek két nagy hóembert, viszont a díszítés a gyerekekre várt. Gyorsasági és ügyességi versenyfeladatot készítettek elő, akadálypálya formájában. A verseny párokban zajlott. A pár egyik tagja ráült a „szánkóra” – ebben az esetben a szánkót egy zsák helyettesítette –, a másik tanuló pedig húzta őt. Minden körben csak 1 kiegészítőt helyezhettek fel a hóemberre, majd vissza kellett térni a kiinduló helyre, helyet cserélni, és újra egy kiegészítőt helyezni a hóemberre. Ez addig ismétlődött, amíg a gyorsabb csapat el nem készült a hóemberük díszítésével. Ez a játék is nagyon jó hangulatban telt, a versenyszellem fokozta a jókedvet. A kimerítő játék végén a hallgatók teával kínálták a gyerekeket, majd jutalmul egy fénylő hópehellyel jutalmazták a játék résztvevőit.

A szervezőtársaim nevében elmondhatom, hogy nemcsak a gyerekek, de mi, pedagógusok is nagyon jól éreztük magunkat, és a nap végén mindannyian úgy éreztük, hogy a belefektetett energiánk kamatostul megtérült a gyerekek öröme látván. A foglalkozás-sorozat ajánlott akár farsangra, gyermeknapokra, nyitott napokra vagy családi rendezvényekre, hiszen nincsenek korhoz kötve az állomások játécai, kicsiknek és nagyoknak is egyaránt ajánlani tudjuk mindegyiket.